आदर्श प्रश्नपत्र/ Model Question Paper
वेदभूषण पञ्चम-वर्ष / Vedabhushan Fifth Year
वर्ष / Year 2022-23

विषय - संस्कृत

वस्तुनिष्ठप्रश्नाः - $1 \times 10 = 10$

1. कोऽत्र द्विकर्मकधातुः ?

(क) ब्रूञ् (ख) भू

(ग) शीङ् (घ) कृञ्

2. सप्तशतश्लोकाः कस्मिन् ग्रन्थे वर्तन्ते ?

(क) गीतायाम् (ख) मनुस्मृतौ

(ग) अमरकोषे (घ) रघुवंशमहाकाव्ये

3. शिशोः कस्मिन् मासेऽन्नप्राशनं कर्तव्यम् ?

(क) नवममासि (ख) षष्ठ मासि

(ग) सप्तममासि (घ) पञ्चममासि

4. प्रथमः संस्कारः कः ?

(क) गर्भाधानम् (ख) उपनयनम्

(ग) चूडाकर्म (घ) पुंसवनम्

5. 'त्वया, मया, अन्यैश्च' इत्यग्रे किं साधुः ?

(क) भूयत्रे (ख) भूयसे

(ग) भूये (घ) भूयते

6. 'अहं शये' इत्यस्य किं वाच्यपरिवर्तनम् ?

(क) मया शीयते (ख) माया शेयते

(ग) मया सुप्यते (घ) मया शम्यते

7. रामेण बाणेन हतो वाली इत्यत्र किं करणम् ?

(क) रामेण (ख) बाणेन

(ग) हतः (घ) वाली

8. ‘क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः’, इति कुत्रोद्घोषितम् ?

(क) रघुवंशमहाकाव्ये (ख) कुमारसम्भवे

(ग) नैषधमहाकाव्ये (घ) कुत्रापि न

9. अमरकोषस्य द्वितीयकाण्डस्य नाम किम् ?

(क) स्वर्गादिकाण्डम् (ख) भूवर्गादिकाण्डम्

(ग) नैषधमहाकाव्ये (घ) त्रिकाण्डकोषः

10. रामः कस्मिन् वंशे जातः ?

(क) इक्ष्वाकुवंशे (ख) ब्रह्मणवंशे

(ग) यदुवंशे (घ) क्षत्रियवंशे

रिक्तस्थानानां पूर्तिः करणीया - $1 \times 10 = 10$

11. ऊरव्या ऊरुजा अर्या ---।

12. अहं वैश्वानरो --- देहमाश्रितः।

13. यथाविधिहुताग्नीनां ---।

14. दुह्याच्पच्दण्ड्धिप्रच्छि ---।

15. रामो विग्रहवान् --- सत्यपराक्रमः।

16. वेदोऽखिलो --- च तद्विदाम्।

17. आलस्यं हि मनुष्याणां --- ।

18. वायुमण्डलं भृशं --- जलम् ।

19. स्वं स्वं चरित्रं --- सर्वमानवाः ।

20. अमन्त्रमक्षरं नास्ति --- ।

सत्यम्/असत्यम् इति चिनुत - $2 \times 5 = 10$

21. पञ्चमहाकाव्यानि विद्यन्ते। ( )

22. सम्बोधने द्वितीया स्यात् । ( )

23. अस्मान् पापाद् निवारयति। ( )

24. तं दारम्, इमम् अक्षतम्, इमं लाजं पश्यामि । ( )

25. अमरकोषे उपसार्धसहस्त्रं (1500) श्लोकाः सन्ति ।

अधोलिखितसमुचितशब्दमेलनं कुरुत $2 \times 5 = 10$

26.	आत्मवर्णनम्	कारकाणि
27.	दशसहस्रशब्दाः	गीतायाम्
28.	शिक्षेरन्	अमरकोषग्रन्थे
29.	कालिदासः	शिक्षयेयुः
30.	षट्	रघुवंशमहाकाव्यम्

संस्कृतभाषायाम् अनुवादः क्रियताम् $2 \times 5 = 10$

31. काशी में सान्दीपनि की वेदपाठशाला थी।
32. गाँव के दोनों ओर जल है।
33. उसे वेद पढ़ना चाहिए ।
34. वह गाँव जायेगा ।
35. यह श्लोकपाठ अच्छा लगता है।

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः $2 \times 5 = 10$

36. प्रमुखसंस्कारेषु चतुर्णां संस्काराणां नामानि लिखत।
37. अमरकोशस्य पठनेन किं किं वर्धेते ?
38. कस्मात् कारणात् महानगरेषु संसरणं कठिनं वर्तते ?
39. बुद्धिमती श्रृगालीं किम् उक्तवती ?
40. नराणां प्रथमः शत्रुः कः ?

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः - $3 \times 5 = 15$

41. कति कारकाणि सन्ति ? तेषां नामानि च लिखत ।
42. वेदाध्ययने कदा-कदा ओङ्कारोच्चारणं करणीयम् ?
43. रणप्राङ्गणे अर्जुनस्य स्थितिं प्रकाशयत ?
44. वेदाभ्यासो हि विप्रस्य तपः इति कथनं विस्तारयत ?
45. आधारः कतिविधः ? तेषाम् उदाहरणानि प्रदर्शयत।

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः - $5 \times 5 = 25$

46. इन्द्रियाणां नामानि लिखत।

47. दशलकारविधायकानि पाणिनिसूत्राणि लिखत।

48. अकथितञ्च इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायत।

49. 'व्यायामस्य लाभाः' इति विषयमधिकृत्य पञ्चवाक्येषु संस्कृतभाषया एकम् अनुच्छेदं लिखत।

50. संस्कृतसम्भाषणे कारकविभक्तीनां ज्ञानं परमावश्यकम् इति कथनं प्रमाणपुरस्सरं विवेचयत।